

## درس ششم؛ «راه نیکبختی»

۱- در مصراع «چو ایران نباشد تن من مباد» ایران، نهاد است. (۱ نمره) درست نادرست

۲- یکی از مهارت‌های اصلی زبان ..... است. (۱ نمره)

۳- متن ..... با حالت پهلوانی و پیکارگرایانه خوانده می‌شود. (۱ نمره)

۴- واژه مناسب (جزء، جزء) را انتخاب کنید. (۱ نمره)

او به ..... زمان خواب از نوشتن دست برنمی‌دارد و این کار ..... وجودش شده است.

۵- قالب شعر «راه نیکبختی» چیست؟ (۱ نمره)

۶- مهم‌ترین پیام بیت «ده روز مهر گردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا» چیست؟ (۵/۰ نمره)

الف) نیکی به دوستان      ب) ناپایداری دنیا      ج) کوتاهی عمر      د) استفاده درست از عمر

۷- مفهوم بیت «با چشم ادب نگر پدر را / از گفته او مپیچ سر را» در کدام گزینه نیامده است؟ (۵/۰ نمره)

الف) نافرمانی نکن      ب) فداکار باش      ج) احترام پدر را نگاه‌دار      د) مطیع فرمان پدر باش

۸- کدام بیت با عبارت «قولوا الحقّ و لو علی انفسکم: حق را بگوئید هرچند به زیانتان باشد» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟ (۵/۰ نمره)

الف) سخن حق بگو، نترس که حق / نبرد روزی و نیارد مرگ

ب) کان روز به علم تو چه افزود / وز کرده‌ی خود چه برده‌ای سود

ج) زنهار مگو سخن به جز راست / هرچند تو را در آن ضرر هاست

د) پیران سخن ز تجربه گویند، گفتمت / هان ای پسر که پیر شوی، پند گوش کن

۹- املائی کدام واژه درست نیست؟ درست آن را بنویسید. (۱ نمره) سحرگهان - جامه - خورسند - تأمل

۱۰- در بیت‌های زیر ردیف و قافیه را مشخص کنید و بنویسید. (۲ نمره)

چون با ادب و تمیز باشی      پیش همه کس عزیز باشی

زندهار مگو سخن به جز راست هرچند تو را در آن ضرر هاست

۱۱- چهار نمونه از بهترین نمونه‌های ادبیات تعلیمی را نام ببرید. (۲ نمره)

۱۲- آرایه‌های بیت‌های زیر را بنویسید. (۱/۵ نمره)

چون با ادب و تمیز باشی پیش همه کس عزیز باشی  
می‌باش به عمر خود سحرخیز وز خواب سحرگهان بهره‌یز  
با مادر خویش مهربان باش آماده‌ی خدمتش به جان باش

۱۳- معنی بیت‌های زیر را بنویسید. (۴ نمره)

چون این دو شوند از تو خرسند خرسند شود ز تو خداوند

روزی که در آن نکرده‌ای کار آن روز ز عمر خویش مشمار

زین گفته سعادت تو جویم پس یاد بگیر هرچه گویم

می‌کوش که هرچه گوید استاد گیری همه را به چابکی یاد

۱۴- معنی واژه‌های زیر را بنویسید. (۱/۵ نمره)

خرسند: جامه: تأمل:

چابکی: سعادت: زندهار:

۱۵- در بیت‌های زیر، (نهاد، مفعول و متمم) را پیدا کنید و در جدول بنویسید. (۱/۵ نمره)

الف) با چشم ادب نگر پدر را وز گفته‌ی او مپیچ سر را

ب) زین گفته سعادت تو جویم پس یاد بگیر هرچه گویم

ردیف	نهاد	مفعول	متمم
الف			
ب			